

Riktlinje för personlig säkerhet

Dokumentnamn	Dokumenttyp	Fastställd/upprättad	Beslutsinstans
Riktlinje för personlig säkerhet	Riktlinjer	2018-06-04 § 148	Kommunstyrelsen
Dokumentansvarig/processägare	Version	Senast reviderad	Giltig till
Kommunstyrelsen	1		2022-12-31
Dokumentinformation	Riktlinje för personlig säkerhet för förtroendevalda		
Dokumentet gäller för	Förtroendevalda i Piteå kommun		

1. Inledning

Piteå kommun är en politiskt styrd organisation och har därmed ett särskilt ansvar att skydda och bejaka de demokratiska värden som organisationen vilar på. Det är av största vikt att de förtroendevalda har goda förutsättningar att utföra sitt uppdrag i dialog med medborgare, civilsamhälle, näringsliv och den kommunala organisationen.

Det är viktigt att inte acceptera någon form av otillåten påverkan. Det kan annars leda till att förtroendevalda tvekar inför beslut, blir påverkade i sitt beslutsfattande, hoppar av sina uppdrag eller väljer att inte engagera sig i vissa frågor. Det kan även försvåra rekryteringen av nya förtroendevalda samt påverka hur tillgängliga de blir gentemot medborgarna.

Den politiska beslutsprocessen och verkställandet av dessa beslut är därför särskilt skyddsvärda då det är en av grundstenarna i vårt samhällssystem och hot mot detta innebär därför i förlängningen ett hot mot vår demokrati. Piteå kommun ska, som offentlig myndighet, kännetecknas av demokrati, rättssäkerhet och effektivitet.

Mot bakgrund av ovanstående har Piteå kommun tagit fram följande riktlinjer.

2. Omfattning

Riktlinjer för personlig säkerhet tillämpas vid olika former av hot, våld och trakasserier mot förtroendevalda i Piteå kommun med koppling till deras offentliga uppdrag.

Riktlinjer vid hot, våld och trakasserier mot anställda i Piteå kommun hanteras i särskilda riktlinjer inom ramen för arbetsmiljöfrågor.

3. Syfte

Riktlinjer för personlig säkerhet ska utgöra ett stöd och vägledning för kommunens förtroendevalda i syfte att öka tryggheten vid utförande av sina offentliga uppdrag. Piteå kommun verkar genom dessa riktlinjer för att förtroendevalda inte ska påverkas i sin roll som beslutsfattare.

Riktlinjerna utgör även ett stöd och underlag för anvisningar och rutiner som i detalj beskriver hur den förtroendevalde går till väga då situationer av hot, våld och trakasserier uppstår.

4. Mål

Målet med styrdokumentet är att den eller de som drabbas:

- Ska ha tydliga riktlinjer att luta sig mot
- Inte ska påverkas i sitt beslutsfattande
- Ska känna sig trygg och kunna utföra sitt uppdrag utan inskränkningar
- Känna till vilket ansvar Piteå kommun har då en förtroendevald blir utsatt

5. Definitioner

Otillåten påverkan innebär att man genom att nyttja otillåtna medel, få den drabbade att utföra handlingar mot sin vilja, ex. fatta andra beslut, avstå från beslut, ändra åsikt eller ståndpunkt i en viktig fråga.

Otillåtna medel kan röra sig om allt från subtila förtäckta eller direkta hot, trakasserier, förföljelse, utpressning, korruption, rättshaveri, till mer våldsamma brott som misshandel, kidnappning, mordförsök eller sprängattentat. Dessa kan både riktas mot den enskilde direkt men även mot andra personer i dennes närhet, egendom, djur eller andra föremål som har stor betydelse för den som är drabbad.

6. Ansvar

Förtroendevalda är inte formellt anställda i kommunen och omfattas inte av arbetsmiljölagstiftningen såsom anställda gör. Det är upp till partierna och den politiska församlingen att ta ansvar för sina förtroendevalda.

Ordföranden i respektive nämnd eller styrelse ansvarar för att dessa riktlinjer följs.

Varje enskild förtroendevald har ansvar för att rapportera eventuella händelser.

Vid händelser av otillåten påverkan är det kommunens säkerhetskylldschef som ansvarar för internutredning och i samråd med polisen, bistå med underlag i hotbilda-bedömningen samt bidra med skyddsåtgärder för den drabbade.

Den lokala polisen har huvudansvaret för skydd av förtroendevalda i kommunen vilket innebär att den polisiära handläggningen av ärenden om otillåten påverkan genom otillåtna medel mot förtroendevalda, är en uppgift för respektive polismyndighet.

7. Övergripande rutiner

7.1. Hot mot förtroendevald

När en förtroendevald blivit utsatt för otillåten påverkan skall partiets gruppleadare och kommunens säkerhetskylldschef kontaktas. Den förtroendevalde skall därefter tillsammans med säkerhetskylldschef göra en hotbilda-bedömning och ta fram lämpliga säkerhetsåtgärder för den drabbade.

7.2. Hot mot sammanträde

Om det finns anledning att befara att det vid sammanträdet kan komma att förövas brott som innebär en allvarlig fara för någons liv, hälsa eller frihet eller för omfattande förstörelse av egendom så ska ordföranden kontakta Säkerhetskylldschefen för en hotbilda-bedömning.

Det är polisen som i sin tur gör den professionella bedömningen av vilka åtgärder som ska vidtas vid varje enskild situation. Polisens bedömning är mycket viktig, beslutet om eventuell säkerhetskylldskontroll fattas dock av sammanträdet ordförande efter samråd med polisen eftersom denne enligt kommunallagen har ansvar för sina sammanträden.

7.3. Kommunfullmäktige

Det är kommunfullmäktigeordförandes roll att ansvara för ordningen under sammanträdet. Ordföranden har rätt att visa ut den som uppträder störande och inte rättar sig efter tillsägelse.

Bestämmelsen om ordförandens rätt att utvisa störande personer gäller såväl åhörare som ledamöter och ersättare. Om det under sammanträdet uppstår sådan oordning att sammanträdet inte på ett meningsfullt sätt kan fortsätta har ordföranden rätt att bestämma att sammanträdet ska ajourneras eller som en sista utväg upplösas.

7.4. Kommunstyrelsen samt övriga nämnder och utskott

Huvudregeln för nämnder och utskott är att sammanträdena ska vara offentliga, att fullmäktige har medgett det och att ärendet som behandlas vid sammanträdet inte avser myndighetsutövning eller innehåller sekretessbelagda uppgifter.

Kommunstyrelsen har beslut om offentligt möte i samband med beslutsärenden.

I ordningsfrågor vid offentliga sammanträdet gäller samma regler som för kommunfullmäktige.

7.5. Genomförande av säkerhetskontroll

Polismyndigheten beslutar om säkerhetskontroll ska genomföras med närvarande polis eller om den kan utföras på annat sätt. I det fall en säkerhetskontroll genomförs får den omfatta undersökning av personer, väskor, paket och dylikt med hjälp av teknisk utrustning.

Manuell kroppsvisitation är en undersökning där kontrollpersonalen för hand letar efter otillåtna föremål. Kroppsvisitering får endast ske om det finns särskilda skäl för detta. Undersökningen ska utföras av polis eller av ordningsvakt som fått godkännande av polismyndigheten att utföra sådan kontroll.

7.6. Polisanmälan

Grundregeln är att alla former av brott ska polisanmälas. Det är därför viktigt att förtroendeväld som blir utsatt för någon form av otillåten påverkan gör en polisanmälan.

En anmälan ger polisen betydligt större möjligheter att förhindra att gärningspersonen upprepar brott samt möjliggör att personen kan lagföras.

Det är av största vikt att alla hjälps åt med att motverka och förebygga otillåten påverkan så att rättssäkerhet och demokrati inte påverkas.

- Polisanmäl alltid otillåten påverkan.
- Överväg att begära åtkomstskydd av anmälan.

Situationer med otillåten påverkan kan ibland vara svåra att bedöma och innan polisanmälan görs, bör samråd ske med säkerhetsskyddschefen.

Polisanmälan behöver inte utföras av den drabbade själv, det kan t.ex. partiet, kommunen eller säkerhetsskyddschef göra. Oavsett vem som anmäler, är det bra om det sker i dialog med den drabbade då denne kommer att måsta bistå polisen i en eventuell förundersökning.

7.7. Åtkomstskyddad anmälan

Förtroendevalda har möjlighet att få sin polisanmälan åtkomstskyddad. Det innebär att endast de tjänstemän hos polisen som är berörda och arbetar med ärendet kan ta del av innehållet i ärendet.

För råd och stöd, kontakta kommunens säkerhetsskyddschef innan anmälan upprättas hos polisen.

8. Riskbedömning

I det politiska uppdraget måste varje enskild förtroendevald reflektera över sin situation och analysera om man är utsatt för risker. Detta innebär att inför varje sammanträde, offentligt framträdande osv. göra en riskbedömning och därefter anpassa sig efter rådande omständigheter. Till hjälp finns kommunens säkerhetsskyddschef för rådgivning och stöd.

9. Förebyggande arbete

Säkerhetsskyddschef koordinerar/administrerar på uppdrag av kommunstyrelsen, förebyggande utbildningar, information och rådgivning för förtroendevalda i säkerhetsfrågor enligt dessa riktlinjer.

Under varje mandatperiod skall utbildning/information erbjudas till samtliga förtroendevalda kring säkerhetsfrågor kopplat till otillåten påverkan. Särskilt ska information och utbildning för nyvalda förtroendevalda prioriteras.

10. Uppföljning

Löpande under året dokumenterar och rapporterar säkerhetsskyddschef alla kända incidenter av otillåten påverkan till kommunens säkerhetsgrupp, dessa sammanställs och rapporteras årligen till kommunens säkerhetsråd.